

‘Verhalen zijn leuk’

ontwerper Erland Bakkers over omgaan met de media
door Eric Schrijver

Jonge ontwerpers worden steeds vaker geconfronteerd met de media: prijsvragen, exposities, tv-exposure. Hoe ga je hiermee om? Ben je speelbal of speler? De Post Graduate Course Industrial Design organiseert 27 april een studiedag rond deze vraag. Een van de sprekers is ontwerper Erland Bakkers, docent bij deze opleiding en mede-directeur van ontwerp bureau Fabrique. Zijn advies:

“Je moet als ontwerper een beeld maken van wat je wilt. Één van de afwegingen die je dan maakt: in hoeverre ga je je hoereren? Je kunt wel helemaal geen concessies willen doen, maar dan gebeurt er niks. Terwijl je juist bezig moet zijn, ervaring opdoen, doorgroeien. Je moet als ontwerper niet zo bang zijn om dingen te doen. Als je krampachtig je ideeën vasthoudt alsof dit de enige ideeën zijn die je nog gaat hebben, dan ben je eigenlijk tegen de stroom in aan het zwemmen.

In het ontwerpproces speelt je ik een hele kleine rol. Je maakt alleen maar iets wat er al was stoffelijk: daarin speel je een rol als fysieke entiteit, maar dat geldt ook voor degene die mee heeft gebouwd aan je auto. In dit proces kun je niets met die onrust, die verkramptheid. Het gaat om dingen boven tafel krijgen, dingen zichtbaar maken. Alles is er al, en daar moet je mee in contact komen.

Die dynamiek van het scheppingsproces vind je terug in je contact met de buitenwereld. Ook daar kun je niet alles in de hand houden. Maar dat is niet erg. Je persoonlijkheid ontwikkelt zich ook in allerlei richtingen: waarom zou je dan tegenover de buitenwereld een rigide lijn moeten vasthouden? Maar waar je wel voor kunt zorgen is dat het verhaal in grote lijnen klopt. Al kun je niet alles in de hand houden, je kunt het verhaal altijd sturen. Dat moet je dan ook doen. En wat belangrijk is: de tijd nemen. Vroeger baalde ik ervan als een gesprek niet was wat ik me ervan voorstelde en op dat moment niets opleverde. Maar dan blijkt zo’n gesprek ineens na drie jaar zijn vruchten af te werpen. Zie het op lange termijn; zorg dat je bezig bent.

Het kan natuurlijk zijn dat je je niet happy voelt als publieke persoonlijkheid; je moet van tevoren goed bedenken of dit iets is wat je wilt. Je kunt ook de keuze maken alleen in je kamertje te blijven zitten – daar is niets mis mee. Maar zelf heb ik meer met mensen die midden in de wereld staan. Als je dan ongenueanceerd wordt afgeschilderd, is dat helemaal niet zo erg: dan kun je weer met een tegenreactie komen. En dan bouw je aan een verhaal. Verhalen zijn leuk. Verhalen stromen, zijn in beweging, er is geen begin en geen einde. En in die zin moet je de media ook de kans geven die verhalen te maken. Eigenlijk is het net als ontwerpen. Alleen, je hoeft nergens in het proces een snapshot te maken, en zeggen: ‘het is af’.”

in: de nieuwe k, april 2006